

ХУДОЖНИЙ І ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ ГАЗЕТНИХ ТЕКСТІВ

Давиденко А. В., СДПУ

Газетний твір будь-якого жанру — це комунікативно-психологічне явище, складний акт мовної комунікації. Мова ЗМІ, в тому числі і мова газети, наочно відображає рух (зміну) мовного матеріалу, а також нові тенденції в розвитку мовної ситуації. Публіцистичному стилю властиві дві основні взаємопов'язані функції: інформативна функція та функція впливу. Публіцистичний стиль служить вираженням різнобічної і всеосяжної інформації. У газеті одержують найширше і найпопулярніше відображення внутрішнього життя країни і за кордоном, у поле зору газети потрапляють практично будь-які факти, але за неодмінної умови, що вони становлять суспільний інтерес. Інформативна функція невіддільна від функції впливу.

У німецькомовній пресі фахівці виділяють не менше десяти жанрів: передовиця, хроніка, кореспонденція, стаття, коментар, репортаж, фейлетон, інтерв'ю, рецензія, глос. Кожен із зазначених мовних жанрів - це унікальна смислова (комунікативна) модель тексту, це і прагматична модель диференціації функції переконання, а також конструктивна модель тексту, що визначає загальну синтаксичну схему його оформлення. Кожен із зазначених мовних жанрів - це унікальна смислова (комунікативна) модель тексту, це і прагматична модель диференціації функції переконання, а також конструктивна модель тексту, що визначає загальну синтаксичну схему його оформлення. Для реалізації функцій публіцистичного стилю використовуються різноманітні лексичні, стилістичні та граматичні засоби.

Головним структурно-композиційним елементом, що провокує зацікавлення до написаного, є неординарний заголовок. З метою підвищення експресивності заголовків журналісти зазвичай використовують терміни у переносному значенні, метафорично застосовуючи терміни різних терміносистем у невласливих їм сферах, завдяки чому терміни отримують негативну або позитивну оцінку. Автори статей також використовують метафори, жаргонну лексику, неологізми, колоквиалізми та фразеологізми.

Німецьким газетним текстам також притаманне вживання алюзії. Форми і функції алюзії у різних стилістичних видах текстів

є неоднакові. В цілому однак алюзія у публіцистичному стилі бере участь у реалізації трьох основних функцій преси: інформативної, полемічної та розважальної.

Сучасний читач (адресат газетної інформації) потребує додаткового підтвердження надійності отриманої інформації. З цією метою він подає події та повідомлення з різних ракурсів, порівнює факти в такий спосіб, щоб вони доповнювали один одного, вдається до цитування різноманітних джерел для підтвердження правдивості цитованих тверджень, щоб за допомогою доказів та аргументів, втілених у мовних засобах, переконати аудиторію в правильності певної позиції. Існує пряме та непряме цитування. Для передачі першого використовується пряма мова. Непряме цитування передається за допомогою непрямої мови, перифразу та Konjunktiv I.

У мові преси активно використовуються фразеологічні одиниці. У образній основі фразеологізмів німецької преси можна виділити такі дві групи: національні фразеологізми та інтернаціональні фразеологізми. Стиль преси завжди характеризується політичною спрямованістю змісту, особливо газетних текстів, та наявністю у пресі фразеологізмів політичної спрямованості. Найважливішою функцією будь-якої одиниці мови, у тому числі і фразеологізму, є прагматична функція, тобто цілеспрямована дія мовного знаку на адресата.

Прагматична спрямованість властива будь-якому тексту, посилюється вона використовуваними в ньому фразеологізмами, що володіють значним прагматичним потенціалом. Фразеологізми підсилюють прагматичну спрямованість тексту або його частини – контекст.

Газетно-публіцистичний стиль охоплює масові, популярні політичні тексти, що впливають на актуальні суспільно-політичні процеси оперативним документальним відображенням, заснованим на їх ідейно-політичному осмисленні та емоційно-вираженою оцінкою.

Отже, можна прийти до такого висновку, що у текстах німецьких публіцистичних видань художній та прагматичний аспекти є нерозривно пов'язаними один з одним. Мета кожної статті – донести інформацію до адресата, яка має спричинити певний вплив на нього та викликати певні емоції, сформувані його ставлення до висвітленої події. Саме це є прагматичним аспектом.

Художній аспект – це сукупність різноманітних лексичних, стилістичних та граматичних засобів, які автор вводить у контекст задля реалізації функції впливу на читача, що є одним із головних завдань публіцистичного тексту.

ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОЕТИЧНИХ ТВОРІВ

Дворник Н.О., ХНУ

Поезія – це вид мови, який прагне до надлишку порядку, відрізняється високою мірою "поетичністю" мови і висуває на перший план в якості головної цінності доцентрову спрямованість словесного повідомлення.

У фразеології виділяють ряд нейтральних фразеологічних одиниць та стилістично забарвлених одиниць. Яскраве емоційне забарвлення, відтінки якого надзвичайно різноманітні, характерне для розмовних фразеологічних одиниць.

Воно створюється як окремими їх компонентами, так і тим образно метафоричним значенням, яке виникає в результаті поєднання цих компонентів.

Функціональна літературно-книжкова лексика являє собою неоднорідні групи слів, що розрізняються по службовій функції, яку слова несуть у різних стилях мови.

Особливу роль у поетичних творах, відіграють слова й фразеологічні комбінації, відомі за назвою поетизмів. Під це поняття часто підводять також слова високого, урочистого забарвлення. Сам термін «поетизм» показує на обмеженість уживання слів певним стилем мови, а саме стилем художньої мови.

Поетизми - лексико-семантична група слів, семантична структура яких наділені піднесеними конотаціями, що відразу допомагає відрізнити їх від інших лексичних одиниць

Існують наступні підгрупи поетизмів: власне поетизми; застарілі слова й архаїзми; діалектизми; рідкі слова французького й латинського походження.

Поетизмами або поетичною фразеологією називають слова й обороти, що виникли в результаті перифрастичного відображення реальної дійсності.

Поетизми являють собою неоднорідний шар слів сучасної англійської мови, які уособлюються поетами в особливих